

розвиватися. Це сприяє підвищенню ефективності роботи та зміцненню командної єдності.

Підготовка майбутніх лідерів потребує спеціальних заходів, спрямованих на розвиток емоційної саморегуляції, самопізнання, навичок конструктивної комунікації, управління конфліктами та стресостійкості. До таких методів належать тренінги, групові заняття, рефлексивні вправи, рольові ігри та аналіз ситуацій. Вони допомагають здобувачам освіти краще усвідомлювати власні емоції та вчитися ефективно взаємодіяти з іншими людьми.

Отже, емоційний інтелект є невід'ємною складовою формування професійної зрілості, відповідальності та гуманістично орієнтованого стилю лідерства. Лідер з високим рівнем емоційного інтелекту не лише ефективніше керує професійною діяльністю, а й створює сприятливий психологічний клімат, що забезпечує успіх команди та розвиток організації.

Голубнича О.
Науковий керівник: д. психол. н., проф. Підбуцька Н. В.
НТУ «ХП»

РОЛЬ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ У ФОРМУВАННІ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ

Сьогодні, під час воєнних подій, суспільству як ніколи потрібні люди, які здатні повести за собою. У будь-якій ситуації, пов'язаній із небезпекою, знову і знову з'являються ті, хто бере на себе відповідальність. Під час організації укриття, під час обстрілів, у волонтерських групах чи навіть в окопі – скрізь знайдуться люди, які зможуть зорієнтувати інших, підтримати, скерувати та повести за собою.

Лідерські якості не з'являються самі по собі. Зазвичай вони починають формуватися ще з дитинства. Найважливішу роль тут відіграє сім'я. Адже саме батьки створюють перше середовище, у якому дитина вчиться спілкуватися, діяти, проявляти ініціативу та брати на себе відповідальність.

Найкращим для розвитку лідерських якостей є демократичний стиль виховання. Це коли батьки не тиснуть на дитину, але й не залишають її без уваги. Вони слухають її думку, дозволяють робити вибір, але водночас допомагають і підтримують. У таких умовах дитина вчиться домовлятися, вирішувати конфлікти та відповідати за свої дії.

Атмосфера в родині також грає не малу роль. Коли дитину приймають і не критикують надмірно, то вона не боїться помилитися і спробувати щось нове. Якщо ж у сім'ї постійні сварки, покарання або надмірний контроль, дитина може вирости невпевненою і боятися брати на себе відповідальність.

Дитина бере приклад поведінки з батьків чи авторитетних дорослих. Якщо батьки вміють організовувати справи, спокійно вирішувати проблеми, поважати інших, відповідно, дитина засвоює такі моделі і використовує їх у школі, в колективі та з друзями.

Для підлітків важливо, щоб батьки давали їм більше самостійності. Наприклад, дозволяли брати участь у сімейних обговореннях, підтримували їхні інтереси, заохочували до різних видів діяльності. Це створює реальні ситуації, у яких підліток може проявити свої лідерські здібності.

Сімейне виховання є основою розвитку лідерських якостей ще з малечку. Дитина копіює поведінку, переймає страхи на себе, впевнено діє або вагається зробити вибір. Всі ці чинники формуються в родинній атмосфері, то ж не слід недооцінювати вплив батьків на формування лідерських якостей у дитини.

Dai Jiajun, China
Scientific adviser: PhD in Pedagogy, Ass. Prof. Lapuzina O.M.
NTU «KhPI»

UKRAINE AND A WORLD: GEOPOLITICS, SECURITY, AND THE REDEFINITION OF GLOBAL ORDER

For much of the post-991 period, Ukraine existed in the international consciousness as a peripheral post-Soviet state navigating a complex path between East and West. The events since 2014, and decisively in 2022, have vaulted it to the